

10.9.2021

Valtiovarainministeriö
valtiovarainministerio@vm.fi

Lausuntopyyntöne 19.8.2021, VM013:00/2020

Lausunto luonnoksesta hallituksen esitykseksi käänteisen hybridin tilanteiden verotusta koskevasta sääntelystä

1 Taustaa

Esitysluonnos koskee neuvoston direktiivin (EU) 2017/952 direktiivin (EU) 2016/1164 muuttamisesta (jatkossa "direktiivi") 9 a artiklan täytäntöönpanoa kansallisessa verolainsäädännössä. Direktiivi velvoittaa jäsenvaltioita säätämään käänteisen hybridin tilanteet veronalaisiksi siten, että sääntely on kansallisesti voimassa viimeistään 31.12.2021 ja sääntelyä sovelletaan 1.1.2022.

Luonnoksessa hallituksen esitykseksi ehdotetaan eräiden rajat ylittävien hybridijärjestelyjen verotuksesta annetun lain soveltamisalaa laajennettavaksi kattamaan tilanteet, joissa kotimaisen elinkeinoyhtymän tulo-osuutta ei veroteta rajoitetusti verovelvollisen yhtiömiehen, joka on muu kuin luonnollinen henkilö, asuinvaltiossa siitä syystä, että yhtiömiehen asuinvaltio katsoo yhtymän erilliseksi verovelvolliseksi. Lisäedellytyksenä olisi, että yhtiömies yksin tai siihen etuyhteydessä olevien yhtiömiesten kanssa käyttää määräysvaltaa hybridiyksikössä.

Luonnoksessa esitettyjä käänteistä hybridiä koskevia säännöksiä sovellettaisiin avoimen yhtiön ja kommandiittiyhtiön rajoitetusti verovelvollisten yhtiömiesten verotuksessa. Sääntelyä ei sovellettaisi, mikäli käänteinen hybridiyksikkö olisi vaihtoehtorahaston hoitajista annetussa laissa tarkoitettu vaihtoehtorahasto, joka on laajaomisteinen ja jolla on hajautettu arvopaperisalkku.

Suomen Yrittäjät kiittää lausuntopyynnöstä ja esittää lausuntonaan seuraavaa.

2 Lausunto

Suomen Yrittäjät kannattaa direktiivin tavoitetta ennaltaehkäistä veronkierämistoimia.

Direktiivin 9 a artikla edellyttää, että artiklan soveltamisedellytysten täytyessä hybridiyksiköllä katsotaan olevan kotipaikka siinä jäsenvaltiossa, jossa se on perustettu tai johon se on sijoittautunut, ja sitä verotetaan sen tuloista siltä osin kuin näitä tuloja ei muutoin veroteta kyseessä olevan jäsenvaltion tai muun lainkäyttöalueen lainsäädännön mukaisesti.¹

Esitysluonnoksessa ehdotetaan, että direktiivin 9 a artiklan täytäntöönpano toteutettaisiin laajentamalla rajoitetusti verovelvollisten yhtiömiesten verovelvollisuutta direktiivissä tarkoitetuissa tilanteissa. Kuitenkin direktiivin 9 a artiklan sanamuodon mukaan nimenomaan hybridiyksikön eli yhtymän verovelvollisuutta tulisi laajentaa käänteisen hybridin soveltamisedellytysten täytyessä. Valittu toteutustapa ei siten täysin vastaa direktiivin sanamuotoa, mikä esitysluonnoksessakin todetaan.

Esitetty yhtiömiesten verovelvollisuuden laajentaminen voi muodostua verosopimusoikeudellisesti tarkasteltuna ongelmalliseksi tilanteissa, joissa verosopimus estää Suomea verottamasta rajoitetusti verovelvollista yhtiömiestä. Tällöin verottamalla rajoitetusti verovelvollista yhtiömiestä verosopimuksesta huolimatta Suomi syyllistyisi verosopimusrikkomukseen. Sen sijaan jättämällä verosopimuksesta johtuen verottamatta rajoitetusti verovelvollista yhtiömiestä jättäisi Suomi puolestaan direktiivin vaatimukset täyttämättä.

Esitysluonnoksessa tehdyn arvion perusteella ehdotetut säännökset soveltuisivat kuitenkin vain pieneen osaan esitysluonnoksessa arvioidusta 50–80 suomalaisesta yhtymästä, joilla on 9 a artiklan säännöksen soveltamisedellytykset täyttävä yhtiömies. Esitettyyn arvioon perustuen myöskin säännösten soveltamistilanteita koskevat mahdolliset ongelmatilanteet jäänevät sitten harvalukuisiksi. Mahdollisten ongelmatilanteiden harvalukuisuutta ei voida kuitenkaan yksinään pitää pätevänä perusteena ongelman olemassaolon sivuuttamiseksi kokonaan.

¹ Direktiivin 9 a artiklan käänteisten hybridien verotuksen eroavaisuutta koskeva sääntö: ”Jos yksi tai useampi etuyhteydessä oleva yksikkö, jonka kotipaikka on muualla ja jolla on suoraan tai välillisesti yhteensä vähintään 50 prosentin osuus äänioikeuksista tai pääomaosuuksista taikka oikeus vähintään 50 prosentin osuuteen voitosta jäsenvaltiossa perustetussa tai sinne sijoittautuneessa hybridiyksikössä, sijaitsee lainkäyttöalueella tai lainkäyttöalueilla, jotka pitävät hybridiyksikköä verovelvollisena, hybridiyksiköllä katsotaan olevan kotipaikka kyseessä olevan jäsenvaltiossa, ja sitä verotetaan sen tuloista siltä osin, kuin näitä tuloja ei muutoin veroteta jäsenvaltion tai muun lainkäyttöalueen lainsäädännön mukaisesti.”

Huomioiden direktiivin 9 a artiklan sanamuoto, esitysluonnoksessa ehdotettu sanamuodosta poikkeava direktiivin implementoinnin toteutustapa sekä ehdotettua toteutustapaa mahdollisesti seuraavat ongelmatilanteet Suomen Yrittäjät esittää, että jatkovalmistelussa ehdotettua implementoinnin toteutustapaa sekä aihetta toteutustavan muutokseen arvioitaisiin tarkoin.

Suomen Yrittäjät

Mika Kuusmanen
pääekonomisti

Jukka-Pekka Hellman
veroasiantuntija